

POSUDEK KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Políčko lze zaškrtnout dvojitým poklepáním levým tlačítkem myši

Titul:

Současný stav populace mlžů (Bivalvia, Unionidae) ve třech rybnících: Šídlovský rybník, Nováček a rybník Košinář

Autor práce: Bc. Marek Chaloupka

Autor posudku: RNDr. Josef Hess

1. Jsou v souladu titul a obsah práce se zadáním práce? ano ne
2. Nechybí v práci formulář *Zadání*? nechybí chybí
- Nechybí v práci *Prohlášení*? nechybí chybí
- Nechybí v práci *Obsah*? nechybí chybí
- Nechybí v práci kapitola *Literatura*? nechybí chybí
3. Je členění práce logické a přehledné? ano ne zcela ne
4. Je diskuse logická a s dobře zdůvodněnými závěry? ano ne zcela ne
5. Je kapitola závěr jasně formulovaná? ano ne zcela ne
6. Jsou správně citované zdroje informací v textu práce? ano ne zcela ne
7. Je seznam použitých zdrojů informací bez chyb ano ne zcela ne
- a úplný? ano ne zcela ne
8. Je cizojazyčné resumé bez chyb? ano ne zcela ne
9. Jsou všechny obrázky, tabulky a přílohy nezbytné? ano ne zcela ne
10. Jsou všechny tabulky, obrázky a přílohy dostatečně kvalitní? ano ne zcela ne
11. Je jazyk a gramatika práce bez chyb? ano ne zcela ne
12. Jsou taxonomické pojmy bez chyb? ano ne zcela ne
13. Doporučujete práci k obhajobě? ano ne
14. Doplňte hodnocení práce: výborně
 velmi dobře
 dobře
 nevyhovující

15. Do diskuse navrhuji otázku ve znění:

V čem vidíte hlavní důvody v rozdílné početnosti mlžů ve sledovaných rybnících?

Nedílnou a povinnou součástí hodnocení kvalifikační práce je slovní vyjádření se k práci s podrobným uvedením připomínek a zdůvodněním navrhovaného hodnocení na samostatném listě nebo zadní straně tohoto formuláře.

Datum: V Plzni 21.8. 2014

Podpis:

Oponentský posudek bakalářské práce:

Současný stav populace mlžů (*Bivalvia*, *Unionidae*) ve třech rybnících: Šídlovský rybník, Nováček a rybník Košinář

Autor: Bc. Marek Chaloupka

Západočeská univerzita v Plzni, fakulta Pedagogická, Centrum biologie, geověd a envigogiky

Posuzovaná práce má 67 stran včetně obrazových příloh. Je standardně členěna na obvyklé kapitoly a její součástí je i anglicky psaný souhrn. Seznam použité literatury cituje 41 titulů (včetně cizojazyčných) a pět internetových zdrojů (odkazů).

Práce si klade za cíl zjistit, jaký je stav populace mlžů ve vytipovaných lokalitách, determinovat je, popsat hustotu jejich výskytu a velikostní strukturu, porovnat populace mlžů v jednotlivých lokalitách a vyhodnotit víceletý růstový experiment, který byl její součástí. Autor vychází z poznatků dříve zpracovaných v bakalářské práci a navazuje na ni.

Na úvod je nutno říci, že v průběhu sběru dat, ze kterých práce vychází, byl proveden opravdu velký objem fyzicky náročné a jistě i nepříjemné terénní práce. Bylo získáno značné množství kvalitních a dobře použitelných dat. Množství terénních prací i dat lze považovat téměř za nadstandardní.

Méně standardní je ale samotné zpracování diplomové práce. Na textu je velmi zřejmá a patrná nezkušenost autora s psaním textů a zároveň možná poněkud laxní přístup a zpracování na poslední chvíli. Patrně – v souladu s prohlášením – zpracoval diplomovou práci opravdu zcela samostatně a bez konzultací s vedoucím DP, což je ovšem na škodu. Velmi často se vyskytují problémy se správným utříděním uváděných údajů a myšlenek, problémy nalézt správné formulce a použít vhodná slova. Časté je i poněkud zmatečné vyjadřování a kupení více myšlenek do jedné věty bez logické návaznosti. Pak je třeba velké fantazie a snahy čtenáře, aby pochopil, co chtěl autor ve větě nebo odstavci sdělit. Neobratnost v psaní je podtržena častým a mnohdy zbytečným používáním závorek, pomlček a zcela nestandardních šipek, což zbytečně zvyšuje složitost vět a ztěžuje jejich pochopitelnost.

Např. namátkou str. 33, kap. 2.5. , čtvrtý odstavec:

„Výlovy rybníka byly vždy v podzimním období s největší průměrnou koncentrací chlorofylu **a**: r. 2003, r. 2006 (v letech 2008-2009 byla nízká rybí obsádka a došlo k vysokému rozvoji ponořené vegetace). Nízká rybí obsádka zde byla od r. 2007 → **mlži** měli dostatek hostitelů (okouni, ježdíci) pro glochidia, ovšem byl vyvíjen nízký predační tlak kaprů na nejmladší vývojová stádia. Poslední výlov byl proveden na podzim r. 2010 a po výlovu na podzim r. 2013 byl proveden průzkum populace mlžů.“ Text je natolik nepřehledný, že je velmi obtížné ho pochopit.

Autor při psaní místy používá rod činný namísto rodu trpného. V odborném textu to není vhodné a značně to snižuje jeho kvalitu, nehledě na poněkud pozměněný význam takto postavených vět.

Např. namátkou kap. 4.2, odst. 2) str. 44 :

„Při průzkumu Košináře se našli zejména zástupci druhu *Anodonta cygnea*.“ Prakticky stejná věta se pak opakuje i v kap. 5 Diskuze, str. 55.

Teoretický přehled shrnuje dostatečné množství základních informací potřebných k zvládnutí zadaného tématu. Avšak i přes to, že jde o citování, resp. vlastní vysvětlení poznatků získaných z literatury, je tato kapitola značně chaotická a v některých pasážích obtížně srozumitelná. Informace jsou často řazeny za sebou bez užších souvislostí a často jakoby vytržené z kontextu. Někdy je vlastní interpretace literárních údajů poněkud nepřesná a zejména díky neobratným formulacím mírně zavádějící. I zde je časté kupení více myšlenek bez logických

návazností do jednoho celku, což opět výrazně ztěžuje srozumitelnost textu.

Podobně je tomu i ve všech dalších kapitolách. Co se týká obsahu jednotlivých kapitol, obvykle odpovídá tomu, co by v nich mělo být uvedeno. V textu jsou sice uvedeny věcně správné informace, ale je často značně nesrozumitelný a obtížně pochopitelný. Nelze říci, že by se jednalo přímo o chyby, ve většině případů se jedná hlavně o chaotické řazení myšlenek, velmi neobratné až zavádějící formulace vět a často nevhodně volená slova. Zarážející je např. použitý termín „březost mlžů“ (str. 18, druhý odstavec textu) – termín březost je obvykle používán u savců, u jiných skupin živočichů je to velmi neobvyklé.

Z textu je patrné, že si autor plete význam termínů „vysoká specifita“ a „nízká specifita“ a interpretuje je obráceně (např. Tabulka 1. na str. 20), tedy chybně.

Diskuze, která bývá často problémem všech prací, je rozsahem nezvykle dlouhá (čtyři strany textu). Bohužel však z velké části, a někdy doslovně, pouze opakuje údaje už dříve uvedené v předchozích kapitolách. Skutečná diskuze, tedy porovnání vlastních výsledků s literaturou, je rozsahem nevelká a opět ji velmi poškozuje neobratná stavba textu. V posledních čtyřech větách ve čtvrtém odstavci Diskuze (str. 54) jsou tvrzení týkající se preferencí substrátu, která si odporují:

„V lokalitě Košináře byla preference substrátu u rodu *Anodonta* opačná, než je uváděno v zahraničních studiích (HUENER, 1987). Zástupci druhu *Anodonta* preferují tedy jemný substrát (mělké bahno, jemný písek). Potvrzují to i zahraniční studie (HUENER, 1987), při kterých byl pozorovaným jedincům druhu *Anodonta* nabídnut na výběr substrát štěrku a písku. Zástupci druhu *Anodonta* preferovali jemný písek.“

Nicméně, diskuze je věcně správná, i když některé závěry v ní vyvozené, jsou spíše spekulacemi a nejsou dostatečně podloženy a doloženy uvedenými výsledky.

Závěry práce by obecně měly být shrnutím poznatků, které lze vyvodit z výsledků práce a z diskuze. Zde jsou opět z větší části pouze konstatováním faktů, které byly již dříve uvedeny v předchozích kapitolách. V bodech, které lze za skutečné závěry považovat, jsou však konstatovaná fakta správná a odpovídající skutečným výsledkům práce.

Tabulární a grafické zpracování výsledků a příloh je velmi dobré, správné, přehledné, tabulky, grafy i obrázky jsou správně popsány. Odkazy na tabulky a obrazové přílohy jsou správně citované. Škoda je, že autor více nevyužil tabulkového zpracování výsledků, které by bylo mnohem přehlednější a srozumitelnější než textový popis.

Seznam literatury není úplný, v práci jsou citovány zdroje, které v něm nejsou uvedeny. Jedná se o tyto citace:

HARTMAN, PŘIKRYL, ŠTĚDRONSKÝ, 1998
GIUSTI a KOL., 1975
DATNALL a WALKEY, 1979
PEKKARINEN, 1993

Bylo by vhodné tyto zdroje ještě dodatečně do práce doplnit, aby byly citace úplné a použitelné i pro případ, že bude práci sloužit jako zdroj informací pro někoho dalšího. V textu seznamu literatury je v citacích za jménem autora a rokem vydání nesprávně používána tečka, správně se píše dvojtečka.

V anglicky psaném shrnutí (Summary) je větná stavba poněkud neobratná, spíše jde o doslovný překlad českých vět bez ohledu na pravidla platná v angličtině. Nevhodně je zde používán termín „lake“ pro rybník. Správné je použití termínu „pond“, který je mj. evidentně používán i v literatuře, kterou autor cituje (DURAS, J. a DZIAMAN, R. 2010: Recovery of shallow recreational Bolevecký Pond, Plzeň).

Co říci závěrem? Zpracování posuzované práce předcházelo skutečně velký objem náročných terénních prací. Autor takto získal velké množství kvalitních a zajímavých dat, které mu mohly posloužit k vytvoření výborné a zajímavé diplomové práce. Bohužel, zpracování práce zdaleka není výborné, dokonce jsem váhal, zda ji vůbec k obhajobě doporučit - jedná se o magisterskou diplomovou práci, která by měla mít určitou úroveň. Největší slabinou práce je neobratná stavba, zbytečná složitost vět, chaotické až nelogické řazení myšlenek, které vedou k velké nepřehlednosti, často až nesrozumitelnosti textu. Takto zpracovaný text bych považoval spíše za „první pokus“, na kterém je třeba ještě delší dobu pracovat, přemýšlet nad formulacemi a následně ho upravit. Je velká škoda, že autor nevyužil potenciálu těžce získaných podkladových dat a zpracování textu

nevěnoval dostatek času a pečlivosti. Nespornou kvalitu získaných dat nízká úroveň textu výrazně znehodnocuje.

Nakonec jsem při rozhodování, zda práci k obhajobě doporučit, přihlédl právě zejména k objemu a náročnosti terénních prací, k tomu, že v práci nejsou zásadní věcné chyby a závěry práce vcelku odpovídají jejímu zadání.

I přes výše uvedené četné kritické připomínky tedy předloženou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako dobrou.

V Plzni 20. 8. 2014

Zpracoval RNDr. Josef Hess

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Hess', is located on the right side of the page.

